

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1101-182/2016-2

Datum: 4.10.2016

Zadeva: Predlagam.vladi – predlog 7717-239: Čas prijave na Zavodu RS za zaposlovanje naj se upošteva v pokojninsko dobo

ZVEZA: Vaš dopis z dne 20.9.2016

Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor predlaga, naj se čas, ko je oseba prijavljena na Zavodu RS za zaposlovanje (zavarovalni primer brezposelnosti), všteva v pokojninsko dobo.

V zvezi z navedenim predlogom z vidika pokojninskega in invalidskega zavarovanja pojasnjujemo, da ZPIZ-2 pojma dodane dobe ne pozna več. Medtem ko se je v skladu s prej veljavno zakonodajo (drugi odstavek 193. člena ZPIZ-1) za izpolnitev pogojev pokojninske dobe za pridobitev pravice do starostne pokojnine poleg pokojninske dobe med drugim upošteval tudi čas, v katerem je bil zavarovanec prijavljen pri zavodu za zaposlovanje kot iskalec zaposlitve ali brezposelna oseba, razen če niso bila ta obdobja že všteta v pokojninsko dobo, pa se v skladu z ZPIZ-2 pri ugotavljanju izpolnjevanja pogoja pokojninske dobe za pridobitev pravice do starostne pokojnine dodana doba (leta zaključenega študija na dodiplomskem in podiplomskem šolanju, dejanski čas obveznega vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali čas osnovnega usposabljanja za rezervni sestav policije ter čas v katerem je bil zavarovanec prijavljen pri zavodu za zaposlovanje kot iskalec zaposlitve ali brezposelna oseba, razen če niso ta obdobja že všteta v pokojninsko dobo) ne upošteva več.

Glavni cilj črtanja dodane dobe v novi zakonodaji je bil v tem, da se iz pokojninskega sistema izločijo vse tiste pravice, ki nimajo podlage v plačanih prispevkih, kar je temeljni princip pokojninskega zavarovanja. Odprava teh ugodnosti, ki so se preko pokojninske blagajne financirale iz državnega proračuna, skupaj s spremljajočimi ukrepi pomeni pomemben korak v smeri zviševanja dejanske upokojitvene starosti, pokojnina kot prejemek pa v večji meri odraža vsoto vplačanih prispevkov. Pri tem je pomembno tudi dodati, da se je dodana doba po starem zakonu (ZPIZ-1) upoštevala samo za izpolnitev upokojitvenih pogojev, ne pa tudi pri odmeri, zaradi česar so bile pokojnine zavarovancev, ki so koristili dodano dobo, občutno nižje. Z vidika navedenega tako menimo, da bi bilo upoštevanje obdobja prijave na zavodu za zaposlovanje v pokojninsko dobo neustrezna tako z vidika preglednosti kot tudi z vidika vzdržnosti pokojninskega sistema.

Vendar pa bi hkrati želeli opozoriti, da ZPIZ-2 zavarovancem, ki sicer ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v obvezno zavarovanje, omogoča tudi **prostovoljno vključitev v obvezno**

pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V skladu s 25. členom ZPIZ-2 se lahko tako prostovoljno vključi v zavarovanje oseba s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji, ki je dopolnila 15 let starosti in ne izpolnjuje pogojev za obvezno vključitev v zavarovanje po ZPIZ-2. V to kategorijo spadajo tudi brezposelne osebe, ki so vpisane v katero od evidenc na Zavodu RS za zaposlovanje. S prostovoljno vključitvijo v obvezno zavarovanje po ZPIZ-2 se zavarovanec vključi v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ne pa tudi v ostala socialna zavarovanja. Ob tem je potrebno dodati, da se prostovoljna vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje sicer ne šteje kot pokojninska doba brez dokupa, razen opravljanja kmetijske dejavnosti, saj gre pri pokojninski dobi brez dokupa za obvezno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Se pa obdobje prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje všteva v pokojninsko dobo, na podlagi katere se prizna in odmeri pravica do starostne ali predčasne pokojnine. Zavarovanec lahko torej pravico do starostne pokojnine pridobi ob dopolnitvi višje starosti tudi na podlagi pokojninske dobe, v katero se čas prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje všteva tako za izpolnitev pogojev kot tudi pri odmeri starostne pokojnine. Tudi pri pridobitvi predčasne pokojnine se čas prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje upošteva tako pri izpolnitvi pogojev za priznanje pravice kot tudi pri odmeri predčasne pokojnine.

Na koncu bi želeli še pojasniti, da ZPIZ-2 v 136. členu omogoča **možnost dokupa zavarovalne dobe** za izpolnitev pogojev ali za ugodnejšo odmero pokojnine, in sicer do pet let. Zakon sicer ne določa konkretnije, za katera obdobja je dokup možen, temveč pravico opredeljuje splošno, kar je v skladu z enim glavnih ciljev modernizacije pokojninskega sistema, da se v zavarovanje lahko vključi vsak, ki dela in da je priznanje zavarovalne dobe odvisno le od plačila prispevkov. Za priznanje določene dobe imajo torej zavarovanci možnost plačati prispevke za vsa obdobja, ko le-ti niso bili plačani (za obdobje študija, brezposelnosti ali za katerokoli drugo obdobje), in sicer za skupno največ pet let zavarovalne dobe. S tem si pridobijo pravico do štetja pokojninske dobe za dokupljena leta. Želeli pa bi poudariti, da se dokupljena pokojninska doba ne upošteva pri tistih posameznikih, ki so začeli delati zgodaj in se bodo lahko upokojili pri starosti 60 let in 40 letih pokojninske dobe brez dokupa. Namen te določbe je jasen - predčasno brez malusov se lahko upokojijo samo tisti delavci, ki so dejansko začeli z delom zgodaj in so bili dejansko aktivni 40 let. Te osebe lahko dokupe uveljavljajo pri vseh drugih primerih upokojevanja (**predčasna upokojitev**), pri čemer je potrebno opozoriti, da zaradi prenovljenega sistema malusov, ki so trajni, predčasen odhod v pokoj vpliva na višino pokojnine. Oseba, ki dopolni 40 let pokojninske dobe (z dokupom), se lahko tako upokoji pri 60-ih letih s trajnimi malusi. Pokojnina, odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, se tako za vsak mesec razlike do izpolnitve pogojev za starostno upokojitev, zniža za 0,3 odstotka, vendar največ za 18 %.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Saša Šifrar
višja svetovalka I

mag. Mitja Žiher, podsekretar
vodja sektorja

Peter POGAČAR
GENERALNI SEKRETAR

